

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllistämisen 45-vuotiskokous, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka nautii The Western Workmen's Pub. Co:n kustannuksena.

TIILAUHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c

CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25, puoli vuotta 75c

SUOMEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 90c

TOVERITAR
ROX 99 ASTORIA, ORE.

Entered as second-class matter July 18th, 1911 at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c

IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c

IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 90c.

Advertising rates 50c per inch per month. Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane kien kulmassa. Puhelin 365.
Ilmoitushinta 50 senttiä tuomalla kerran. Ilmoitusmaksu \$1.00 ensimmäiseltä vuodelta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta vuodelta.

TOIMITUS:

Maiju Nurmi

Box 99, Astoria, Oregon.

KATSAUKSIA

Oikeinlukuvirheistä

täytyy taas vähän mainita. Nähtäks, se painovirhepöhläminen ei ole tyydyttävien siihen, että pöhlä latomassa kyntensä kaikkein mahdollisiin paikkoihin, vaan se vielä sokaisee oikeinlukijaltakin silmät näkemästä noita tekemään virheitä. Oikeinlukijalla täytyy myöskin olla syntipukki, jonka niskaan virheensä laskea, sillä kaikkiaan aina pyrimme synnalaisuudesta pois, ja vaikka oikeinlukija ottaisi syntipukin abstraktisen painovirhepöhläisen, niin onhan se yhtä konkreettinen kantamaan osan maailman synnelstään se kuuluisa sielun viihollisenkin, joka on jo vuosikatuksien ajan saanut ihmiskunnan synnit kantalleen.

Eva Rille olisi nyrin anteeksi-pyyntö tehtävä, sillä hänen kirjoituksensa: "Lastenkasvatuksesta" viimeisessä Toveritarissa on jäänyt hänen nimensä kokonaan pois. Myös sinä sitä edellisessä numerossa nähen kronikkaansa oli pujahtanut joitakin pienempiä virheitä, jotka toivottavasti kaikki laskemme tämän latonopeijakkaan syyksi, emmekä tee niistä sen suurempaa numeroa. "Miehen" kirjoituksessa: "Naisellinen nainen" olivat kädet muuttuneet karstiksi ja tulkeiksi, vaikka piti olla: "katseet". — Voimme otaksua, että meille vihollisielinen pöhläminen ei voi sietää karsti- ja tulkekatseista naisia ja nautti siksi katseet käsiksi. Sehän on kapitalistisen yhteiskuntalainan muinaisakin, että naistenkin kädet ovat raadannasta kovat ja karkeat, eikä sitä moittia, vaan raatajanaitien tukeat katseet jo osoittavat, että kapitalisteja on haa vauraa, jota pöhläisemme ehkä osaltaan keitti entillä. No, niin. Lioee paras tehdä syvä kumarrus ja pyytää tuon peljääjän suostua anteeksi kaikilta kirjoittajilta, joiden kirjoituksia on pujahtanut virheitä. Koetetaan varoa paremmin vastaisuudessa.

Irlannin naiset perustaneet äänioikeusliiton.

Dublinissa hiljattain pidetyssä naisten äänioikeusliittojen yhteisessä konferenssissa päätettiin yhdistää kaikki eri liitot yhdeksi, koko maasta kattavaksi liitoksi. Liitto päätti toimia kaikkien puolueiden kanssa yhteisessä äänioikeusasian edistämiseksi. Liiton ohjelmassa myöskin päätettiin ottaa lasten hyvinvoinnin turvaaminen, asunto- ja opetusreformit ja vaatimus, että naisille maksettaisiin samasta työstä samanlainen palkka kuin miehillekin.

Tunnustamme syyllisyytemme

Kyllä lasten pelastaminen on sosialistista.
Kun Minnesotan yleisen turvallisuuden komissioni hylkää sen valtion terveyslautakunnan ehdotuksen lasten kuolevaisuutta rajoittavien toimenpiteiden hyväksymisestä, sanot eräs komissionin jäsen sellaisen homman tuntuvan sosialistiselta.

Omistamme syytöksen.
Se ei tunnu sosialistiselta, vaan se on sosialistinen.

Kukapa ajattelisiakaan syyttää kapitalistisia sellaisesta rikoksesta kuin lasten suojeleminen? Myönnämme lasten suojeleminen on sosialistisen. Kapitalismi on siihen kokonaan

KATSAUS TOVERIN KUSTANNUSYHDISTYKSEN (WESTERN WORKMEN'S PUB. SOCIETY) TOIMINTAAN KULUVAN VUODEN NELJÄLTÄ ENSIMÄISELTÄ KUUKAUDELTA

Osastojen ja yleensä kustannusyhdistyksemme jäsenten on varsin tärkeä tietää mihin suuntaan ollaan menossa, varsinkin nyt kun vuoden alkupäivinä tapahtui liikkeessämme liikkeenhoitajan vaihdos. Siksi johtokuntamme päätti antaa summittaisen katsauksen liikkeen vaiheisiin kuluvan vuoden neljältä ensimmäiseltä kuukaudelta, verrattuna viime vuoden (v. 1917) samalle ajalle.

Pääasiallisimmat tulolähteet liikkeessämme ovat: Toveri, Toveritar, kirjakauppa, paino- ja sitomotyöt; pilette- ja rahanvälityслиikkeen teko nykyisissä oloissa ei merkitse mitään, sillä molempien välitys ja lähetys on nykyisin estetty.

TOVERI—

Tammikuun 1 p:n ja Huhtikuun 30 p:n välisellä ajalla olivat Toverin ilmotus- ja tilaustulot tänä vuonna yhteensä \$8,226.00
Samat tulot vastaavalla ajalla viime vuonna \$7,509.21
Tulojen lisäys tällä vuodelta siis \$ 717.07

SITOMOTYÖT—

Sitomotoista tuloja tänä vuonna \$ 317.03
Vastaavalla ajalla viime vuonna \$ 60.35
Tulot sitomotoista lisääntyneet \$ 256.68

TOVERITAR—

Toverittaren tulot samalta ajalta tilauksista ja jaimotuksista tänä vuotena \$2,588.74
Samat tulot vastaavalla ajalla viimevuonna \$2,121.40
Lisäys tänä vuonna \$ 467.34

KIRJAKAUPPA—

Kirjoja myyty neljän kuukauden aikana tänä vuonna \$3,039.12
Samalla ajalla viime vuonna \$1,464.83
Kirjojen myynnin lisäys tänä vuonna tekee siis \$1,574.29

JULKAISUT—

Julkaisuista oli neljän kuukauden ajalla tuloja \$2,705.55
Vastaavalla ajalla viime vuonna \$2,194.51
Lisäys tänä vuonna \$ 511.04

PAINOTYÖT—

Painotoista oli neljän kuukauden ajalla tänä vuonna tuloja \$1,477.41
Vastaavalla ajalla viime vuonna \$ 934.92
Lisäys tänä vuonna \$ 542.49

LIIKKEEN KOKONAISTULOT—

Liikkeen kokonaistulot tekevät tänä vuonna neljällä ensimmäisellä kuukaudella yhteensä \$18,360.38

syytön. Kapitalismi surmaa lapsia senaajaan, että se niitä pelastaisi. Itse lastensuojelutoimiston johtajatar, joka toimii kapitalistisen hallinnon alaisena, myöntää 300,000 lasta kuolevan vuosittain tarpeettomasti ja uskaltaa toivoa vain kolmannen osan niistä voivan pelastaa. Ne toiset 200,000 lasta täytyy siis edelleenkin uhrata kapitalismin alttarille.

Ja se olisi sosialistista pelastaa niitä.

Toivokaamme, että kansa tulee pian kyllin sosialistiseksi ja antaa anturankuvan kapitalisteille ja heidän kannattajilleen. — Milwaukee Leaderista.

Liialliselta hyvinvoinnilta

on Seattlen, Wash., kouluneuvosto ryhtynyt suojelemaan korkeakoulun naisopettajia, jättämällä heidän palkkansa entiselleen ja ylentämällä miesopettajien palkkoja \$25.00 sota-bonusella kuukausittain. Miesopettajien palkkanylennystä selitetään välttämättömäksi siitä syystä, että miehet saavat parempipalkkalista työtä laivaveistämöillä, johon työhön naiset eivät kykene ja siksi on miesopettajien palkat ylennettävä, vaan ei naisten. — Hallituksen edustajat — kuten kouluneuvostot y. m. — näkyvät olevan yhtä hitaita kuin yksityisetkin työnantajat myöntämään naisille saman palkan kuin miehillekin. Ja sehän olisiikin kapitalistiluokan etujen loukkamista, jos sitä turvaava hallitus astuisi holhokkinsa liikkavarpalle.

Naiskonduktöörin lakkoutuvat.

Kun Kenosassa, Wis., tk. 23 p. katuvaunujen mieskonduktöörin ja moot-

torimiehet lakkasivat työstä senjälkeen kun heille kieltäydettiin maksamasta vaatimaansa palkkanylennystä, lähtivät 30 naiskonduktööriä heidän mukaansa, eivätkä suostuneetkaan yhtiölle skäpelpäiksi miesyhtiöitä vastaan. Työlliset vaativat palkat ylennettäväksi 35 senttiin tunnilta.

Naisia merimiesten tilalle valtamerilaivoihin.

Kuusi nuorta tyttöä Tacomaasta ja Aberdeenista, Wash., allekirjoittivat sopimuksen ryhtyä "Frankstand" höyrylaivan öljyveiksi. "Frankstad" kulettaa rahtia Hongkongin ja Tynmeren satamien välillä. — Nämä naisten uudet edesottamiset alkavat olla jo niin tavallisia, että heidän täytyy pian tehdä jotakin hyvin kummallista, ennenkuin edes kummastelemme.

Työt myyvät suuteloita Punasen Ristin hyväksi.

Suuri väkijoukko kokoontui Walla Wallan, Wash., vapaustalon edustalle pidettävään suuteloitukauppaan t. k. 21 huolimatta kaupungin johtavien naisten kokopäiväisestä vastagitatsioonista. Naiset koettivat Punasen ristin komitean ja kaupungin lääkärin avulla saada huntuokappa estetyksi siveettömänä ja epäpuhtautena, vaan eivät onnistuneet. Erään vaudevill-seurueen naiset lupautuivat varustamaan huntuokan suuteloita. Suuteloit nousivat aina \$22.00 kappale. Kaikkiaan möivät naiset noin sadan dollarin edestä suuteloita. — Tarkotus pyhittää keinot Ovathan naiset ennenkin uhranneet sulojaan Mars-jumalan alttarille. Monet naiset ennen uhrasivat

komeat kutrinsa kaaripyssyjen jän-teiksi.

Ihojauheet ja sota.

Kuka olisi uskonut, että sekin alkaa vielä tulla, jolloin naiset pakotetaan sodan takia esiintymään jaoheamatonin kasvoin? Se alkaa on tullut Ranskassa. Hallitus on asettanut ehdottoman kiellon "Poudre de Riz'in" — riisistä valmistetun ihojauheen — valmistukselle. — Mutta eihän riisijauhoilla voi ruokkia sotilaita? — huudahtelevat sievät, kiellosta kärsineet, jaohejen puutteesta kiiltävienäiset ranskattaret. — Niin, ei ihojauheeksi jaoheilla riisillä, vaan riisijyvillä kylläkin. — Oo, sehän on vain niin pieni erä viljaa, mikä ihojauheeseen tarvitaan — sanoo joku, vaan onpa ollut joku joutilas, jolla on ollut aikaa laskea, ettei se olekaan niin erittäin pieni erä. Eräs winnibegiläinen on tehnyt laskelmia, että Winnibegin 100,000 naista tarvitsee päivittäin 321 paunaa riisistä valmistettua ihojauhetta. Vuodessa kasvaa jaoheamäärä jo 117,165 paunaksi, josta voi valmistaa 537,320 tavallista ruoka-annosta eli yhden aterian 1200:lle sotilaalle joka päivä. — Ehkäpä ranskattaret eivät ole riisijauhojen suhteen säästävempiä kuin Winnibegin naisetkaan, joten kiellomääräys lienee hyvin oikeutettu.

Rose Phelps-Stokesin julistettu syylliseksi.

Kansas City, t. k. 24 p. varakkaan New Yorkista kotolain olevan Mrs. Stokesin syytösjuttua tutkintu lautakunta ilmoitti havainneensa hänet syylliseksi kaikkiin häntä vastaan nostetuissa kanteissa mainittuihin kolmeen vakoiului rikkomiseen. Asiasta tulee uusi kuulustelu.